

Asia: VN/3049/2021

Lausuntopyyntö opettajarekisteriä ja opettajatiedonkeruuta koskevasta selvityksestä

Lausunnonantajan lausunto opettajarekisteriä ja opettajatiedonkeruuta koskevasta selvityksestä

1) Opettajarekisterin hyödyt ja käyttötarkoitukset: Pyydämme kommentteja selvityksessä esitettyihin opettajarekisterin tuottamiin hyötyihin ja rekisterin käyttötarkoituksiin. Onko rekisterin hyödyt ja käyttötarkoitukset kuvattu selvitysraportissa onnistuneesti ja eri tahojen tarpeet ja näkökulmat huomioiden? (Ks. raportin luku 6, osin myös luku 7).

Opettajarekisteri on erittäin tarpeellinen, jotta tulevaisuuden opettajatarpeeseen voidaan valmistautua ja kohdentaa opettajankoulutusmääriä oikein. Tällä hetkellä osassa aineista on aivan selvää ylitarjontaa opettajista suhteessa avoimiin virkoihin.

Kolmen vuoden välein tehtävän opettajatiedonkeruun vastausprosentti on laskenut viime kerroilla ja tämä haittaa kerätyn tiedon paikkansapitävyyttä selvästi.

2) Opettajarekisteriin liittyvät haasteet: Pyydämme kommentteja selvityksessä esitettyihin opettajarekisteriin liittyviin haasteisiin. Onko opettajarekisteriin ja sen perustamiseen liittyvä haasteet huomioitu selvityksessä onnistuneesti? (Ks. osin luvut 6, 8 ja 9)

Opettajarekisterin haasteita on selvityksessä kuvattu kattavasti.

3) Opettajarekisterin kohderyhmät ja vaiheittainen eteneminen: Pyydämme kommentteja raportissa esitettyihin opettajarekisterin kohderyhmiin ja vaiheittaiseen etenemiseen. Jos opettajarekisteri perustetaan, mitkä kohderyhmät opettajarekisterin tulisi kattaa, mitä koulutusasteita sen tulisi koskea? Miksi? Onko selvityksessä esitetty opettajarekisterin perustamisen vaiheistaminen tarkoituksenmukaista? (Ks. luku 7)

BMOL ry kannattaa vaiheittaista etenemistä, esi- ja perusopetuksen sekä lukiokoulutuksen osalta opetustehtävät ja kelpoisuudet ovat selkeimmin määriteltyjä. Pidämme tärkeänä, että jatkossa kaikki opettajaryhmät sisällytetään mukaan rekisteriin.

4) Opettajarekisterin sisällöt: Pyydämme kommentteja selvityksessä esitettyihin opettajarekisterin sisältöihin. Mitä tietoja rekisterin tulisi kattaa? (Ks. luku 7.3)

Selvityksessä esitetyt sisällöt kattavat tarvittavat tiedot.

5) Opettajarekisteriin liittyvät tiedonsaantioikeudet ja tietosuojakysymykset: Pyydämme kommentteja opettajarekisteriin liittyviin tiedonsaantioikeuksiin ja tietosuojakysymyksiin. Pitäisikö opettajarekisterin tietojen saatavuus organisoida jotenkin toisin kuin mitä selvityksessä esitetään? (Ks. erityisesti luku 9.5; osin myös muut luvun 9 alaluvut)

Jos rekisteriä perustettaessa huomioidaan tietosuoja-asetuksen 5 artiklan mukaiset tietosuojan peruseräkkeet, niin tiedon keruun tietoturva varmistuu. Rekisteriin ei myöskään ole tarkoitus tallentaa henkilökohtaisia tietoja (mm. terveydentilasta tms.).

On tärkeää, että opettaja saa pyydettyänsä omat tietonsa nähtäväkseen. Kannatamme myös sitä, että työnhakutilanteessa tuleva työnantaja saa tiedot nähtäväkseen.

6) Opettajarekisterin kustannukset: Pyydämme kommentteja rekisterin perustamiseen ja ylläpitoon liittyviin kustannuksiin. Onko opettajarekisterin kustannukset kuvattu selvityksessä onnistuneesti? Millaisia selvityksen ulkopuolelle jääneitä kustannuksia opettajarekisterin perustamisesta ja ylläpidosta voi aiheutua? (Ks. pääasiassa luku 8.1)

Opettajarekisterin kustannukset on kuvattu asianmukaisesti. Perustamisvaiheen jälkeen kustannuksien suuruus on samaa luokkaa kuin opettajatiedonkeruu on aiheuttanut eli kustannukset eivät kasva perustamisvaiheen jälkeen. Yhteys Koski-järjestelmään tuo säästöä.

7) Vaihtoehdot rekisteripohjaiselle tiedonkeruulle: Pyydämme kommentteja vaihtoehtoista rekisteripohjaiselle tiedonkeruulle. Onko esityksessä huomioitu riittävän kattavasti muut vaihtoehtoiset tavat tiedonkeruulle? Olisiko selvityksessä esitetylle opettajarekisterille toimivaa vaihtoehtoa, joka tuottaisi tarvittavaa tietoa opettajista? Miten nykyistä kolmen vuoden välein toteutettavaa opettajatiedonkeruuta tulisi kehittää nykyisiä ja tulevia tietotarpeita vastaavaksi? (Ks. pääasiassa luku 8.3, myös 3.4)

Biologian ja maantieteen opettajien liitto ry:n mielestä opettajarekisteri on ainoa luotettava vaihtoehto kerätä ajantasaista tietoa nykyisestä opettajatilanteesta, jotta tulevaisuuden koulutusmääriä voidaan suhteuttaa oikein. Nykyinen opettajatiedonkeruu ei anna luotettavia tietoja (viimeisen tiedonkeruun vastausprosentti oli vain 60%).

Opettajarekisterin avulla voidaan varmistaa, että työnantaja käyttää päteviä opettajia.

Jo useilla ammattiryhmillä on olemassa omat rekisterinsä (myös kansainvälisesti), joten ei ole olemassa mitään perusteltua syytä olla perustamatta opettajarekisteriä.

8) Muut mahdolliset huomiot opettajarekisteriselvitykseen liittyen

Ei muita huomioita

9) Kannatatteko selvityksessä kuvatun opettajarekisterin perustamista?

Kyllä

Vähä-Jaakkola Kati
Biologian ja maantieteen opettajien liitto ry